

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยนี้เป็นการศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับวิชาพระพุทธศาสนาระหว่างนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายแผนการเรียนวิทยาศาสตร์ - คณิตศาสตร์กับแผนการเรียนสังคมศึกษา - ภาษา ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปให้นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตการศึกษา 11 จำนวนทั้งสิ้น 550 ชุด ได้รับกลับคืนมาจำนวน 550 ชุด (แจกและเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง) คิดเป็นร้อยละ 100 เป็นนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายแผนการเรียนวิทยาศาสตร์ - คณิตศาสตร์ จำนวน 275 คน กับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายแผนการเรียนสังคมศึกษา - ภาษา จำนวน 275 คน คิดเป็นร้อยละ 100 ผู้วิจัยคัดเลือกเฉพาะแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์สำหรับการวิเคราะห์ จำนวน 545 ชุด และเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 3 ตอน ปรากฏผลการวิจัยดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพและข้อมูลที่เกี่ยวข้องของผู้ตอบแบบสอบถาม คิดคำตอบเป็นร้อยละ แสดงไว้ในตารางที่ 1 ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 1 สถานภาพและข้อมูลที่เกี่ยวข้องของผู้ตอบแบบสอบถาม

ลำดับ	ข้อความ	นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย แผนการเรียนวิทยาศาสตร์- คณิตศาสตร์		นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย แผนการเรียนสังคมศึกษา - ภาษา		รวม	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1.	เพศ						
	ชาย	129	47.43	124	45.42	253	46.42
	หญิง	143	52.57	149	54.58	292	53.58
2.	อายุ						
	14 - 15 ปี	20	7.35	10	3.66	30	5.50
	16 - 17 ปี	135	49.63	136	49.52	271	49.72
	18 - 19 ปี	109	40.07	125	45.79	234	42.94
	19 ปีขึ้นไป	8	2.95	2	0.73	10	1.84
3.	นับถือศาสนา						
	พุทธ	271	99.63	271	99.27	542	99.45
	คริสต์	1	0.36	2	0.73	3	0.55
4.	ระดับชั้นที่กำลังศึกษา						
	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4	93	34.19	90	32.97	183	33.58
	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5	87	31.99	92	33.70	179	32.84
	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6	92	33.82	91	33.33	183	33.58

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ลำดับ	ข้อความ	นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย แผนการเรียนวิทยาศาสตร์ - คณิตศาสตร์		นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย แผนการเรียนสังคมศึกษา-ภาษา		รวม	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
5.	กำลังเรียนในแผนการเรียน						
	แผนการเรียนวิทยาศาสตร์ - คณิตศาสตร์	272	100	-	-	272	49.01
	แผนการเรียนสังคมศึกษา - ภาษา	-	-	273	100	273	50.09
6.	กิจกรรมที่เคยร่วม เกี่ยวกับพระพุทธศาสนา						
	เป็นสมาชิกชุมนุมพุทธศาสนาของ ร.ร.	20	7.35	27	9.69	47	8.62
	เข้าร่วมกิจกรรมปฏิบัติธรรมที่วัด เป็นครั้งคราว	243	89.34	232	84.98	475	67.16
	ไม่เป็นสมาชิกและไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนาใด ๆ	9	3.31	14	5.13	23	4.22
7.	นักเรียนมีความคิด เห็น เกี่ยวกับวิชาพระพุทธศาสนาในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายว่า						
	เป็นวิชาที่น่าสนใจ	154	56.62	158	57.88	312	57.25
	เป็นวิชาที่ล้าสมัย	14	5.15	9	3.30	23	4.22
	เป็นวิชาที่นำ เบื่อหน่าย	56	20.59	62	22.71	116	21.65
	มีกิจกรรมมากเกินไป	33	12.13	35	12.82	68	12.48

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ลำดับ	ข้อความ	นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย แผนการเรียนวิทยาศาสตร์ - คณิตศาสตร์		นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย แผนการเรียนสังคมศึกษา-ภาษา		รวม	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	มีหน่วยการเรียนรู้น้อยเกินไป	76	27.94	70	25.64	146	26.79
	เป็นส่วนหนึ่งของข้อสอบ เข้ามหาวิทยาลัย	40	14.71	44	16.12	84	15.41
	สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้	196	72.06	161	66.30	357	69.17
	มีภาษาบาลีและภาษาสันสกฤตทำให้เข้าใจยาก มีคุณค่าและเป็นหลักยึดเหนี่ยวทางจิตใจช่วยให้	85	31.25	92	33.70	177	32.48
	เป็นคุณมีคุณภาพ	188	69.12	148	54.21	336	61.65
	จำใจเรียน เพราะถือว่าควรรู้เรื่องเกี่ยวกับ						
	พุทธศาสนาบ้าง	29	10.66	36	13.19	65	11.93
	เรียนยาก เพราะเป็นนามธรรมและเนื้อหาวิชา						
	ไม่น่าสนใจ	25	9.19	26	9.52	51	9.36
	อื่น ๆ	3	1.10	4	1.47	7	1.28
8.	ถ้าโรงเรียน "ไม่บังคับ" ให้เรียนวิชาพระพุทธ						
	ศาสนานักเรียนจะ						
	เรียน	163	67.28	177	64.84	340	66.06
	ไม่เรียน	69	32.72	96	35.16	165	33.94

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ลำดับ	ข้อความ	นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย แผนการเรียนวิทยาศาสตร์ - คณิตศาสตร์		นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย แผนการเรียนสังคมศึกษา-ภาษา		รวม	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
๑.	นักเรียนคิดว่าผู้สอนวิชาพระพุทธศาสนาควรเป็น						
	ครู-อาจารย์หมวดสังคมศึกษา	20	7.35	16	5.86	36	6.61
	ครูที่สนใจ มีความถนัดและมีประสบการณ์	133	48.90	126	46.15	259	47.52
	อุบาสก อุบาสิกา ผู้ทรงคุณวุฒิและประสบการณ์	44	16.18	51	18.68	95	17.43
	พระภิกษุ	75	27.57	80	29.30	155	28.44

จากตารางที่ 1 แสดงว่า นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายแผนการเรียนวิทยาศาสตร์ - คณิตศาสตร์ ส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ ๘๒.๕๗ เป็นหญิง ร้อยละ ๔๗.๔๓ เป็นชาย ร้อยละ ๔๙.๖๓ มีอายุระหว่าง 16-17 ปี ร้อยละ ๔๐.๐๗ มีอายุระหว่าง 18-19 ปี ร้อยละ ๙๙.๔5 นับถือ ศาสนาพุทธ ร้อยละ ๙๔.19 กำลังเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ร้อยละ ๙๑.๙๙ กำลังเรียน ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 และร้อยละ ๙๓.๘๒ กำลังเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ร้อยละ ๘๙.๓๔ เคยร่วมกิจกรรมปฏิบัติธรรมที่วัดเป็นครั้งคราว ร้อยละ ๗๒.๐๖ มีความเห็นว่า วิชาพระ พุทธศาสนาในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายสามารถนำไปใช้ได้ในชีวิตประจำวัน ร้อยละ ๘๙.1๒ เห็นว่าเป็นวิชาที่มีคุณค่าและเป็นหลักยึดเหนี่ยวจิตใจให้เป็นคนมีคุณภาพ ร้อยละ ๘๖.๖๒ เห็นว่า เป็นวิชาที่น่าสนใจ ร้อยละ ๘๗.๒๘ จะเรียนวิชานี้ถ้าโรงเรียนไม่บังคับให้เรียน ร้อยละ ๔๘.๙๐ เห็นว่าควรให้ครูที่สนใจ มีความถนัดและมีประสบการณ์สอนวิชานี้ และร้อยละ ๘๗.๕๗ เห็นว่าควร ให้พระภิกษุสอนวิชานี้

นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายแผนการเรียนสังคมศึกษา - ภาษา ส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ ๘๔.๕๘ เป็นหญิง ร้อยละ ๔๕.๔๒ เป็นชาย ร้อยละ ๔๙.๕๒ มีอายุระหว่าง 16-17 ปี ร้อยละ ๔๕.๗๙ มีอายุระหว่าง 18-19 ปี ร้อยละ ๙๙.๒๗ นับถือศาสนาพุทธ ร้อยละ ๙๒.๙๗ กำลังเรียน ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ร้อยละ ๙๓.๗๐ กำลังเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 และร้อยละ ๙๓.๙๓ กำลังเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ร้อยละ ๘๔.๙๘ เคยเข้าร่วมกิจกรรมปฏิบัติธรรม ที่วัดเป็นครั้งคราว ร้อยละ ๘๖.๓๐ มีความเห็นว่าวิชาพระพุทธศาสนาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย- สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ ร้อยละ ๘๗.๘๘ เห็นว่าเป็นวิชาที่น่าสนใจ ร้อยละ ๘๔.๒๑ เห็นว่าวิชานี้มีคุณค่าและเป็นหลักยึดเหนี่ยวทางจิตใจช่วยให้เป็นคนมีคุณภาพ ร้อยละ ๘๔.๘๔ จะเรียน วิชานี้ถ้าโรงเรียนไม่บังคับให้เรียน ร้อยละ ๔๖.1๕ เห็นว่าควรให้ครูที่สนใจ มีความถนัดและมี ประสบการณ์สอนวิชานี้ และร้อยละ ๘๙.๓๐ เห็นว่าควรให้พระภิกษุสอนวิชานี้

นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายแผนการเรียนวิทยาศาสตร์ - คณิตศาสตร์ กับแผนการเรียน สังคมศึกษา - ภาษา ส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ ๘๓.๕๘ เป็นหญิงร้อยละ ๔๖.๔๒ เป็นชาย ร้อยละ ๔๙.๗๒ มีอายุระหว่าง 16-17 ปี ร้อยละ ๔๒.๙๔ มีอายุระหว่าง 18-19 ปี ร้อยละ ๙๙.๔๕

นับถือศาสนาพุทธ ร้อยละ 33.58 กำลังเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ร้อยละ 32.84 กำลังเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 และร้อยละ 33.58 กำลังเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ร้อยละ 30.09 เรียนในแผนการเรียนสังคมศึกษา - ภาษา ร้อยละ 49.91 เรียนในแผนการเรียนวิทยาศาสตร์ - คณิตศาสตร์ ร้อยละ 67.16 เคยเข้าร่วมกิจกรรมปฏิบัติธรรมที่วัดเป็นครั้งคราว ร้อยละ 39.17 เห็นว่าวิชาพระพุทธศาสนาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เป็นวิชาที่สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ ร้อยละ 31.65 เห็นว่าเป็นวิชาที่มีคุณค่าและเป็นหลักยึดเหนี่ยวทางจิตใจช่วยให้เป็นคนมีคุณภาพ ร้อยละ 37.25 เห็นว่าเป็นวิชาที่สำนใจ ร้อยละ 36.06 จะเรียนวิชานี้ถ้าโรงเรียนไม่บังคับให้เรียน ร้อยละ 47.52 เห็นว่าควรให้ครูที่สนใจมีความถนัดและมีประสบการณ์สอนวิชานี้ และร้อยละ 28.44 เห็นว่าควรให้พระภิกษุสอนวิชานี้

ตอนที่ ๒ การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับวิชาพระพุทธศาสนาระหว่างนักเรียนมัธยมศึกษา
ตอนปลายแผนการเรียนวิทยาศาสตร์ - คณิตศาสตร์กับแผนการเรียนสังคมศึกษา - ภาษา
ดังแสดงไว้ในตารางที่ ๒-๖

ตารางที่ 2 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับจุดประสงค์ของวิชาพระพุทธศาสนาของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายแผนการเรียนวิทยาศาสตร์ - คณิตศาสตร์
กับแผนการเรียนสังคมศึกษา - ภาษา

ลำดับ	ข้อความ	นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายแผนการเรียน วิทยาศาสตร์ - คณิตศาสตร์			นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายแผนการเรียน สังคมศึกษา - ภาษา			t
		\bar{X}	S.D.	ความหมาย	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	
1.	จุดประสงค์ของวิชา เหมาะสมกับสภาพและความ ต้องการของสังคมปัจจุบัน	3.143	0.563	เห็นด้วย	3.070	0.555	เห็นด้วย	1.570
2.	จุดประสงค์ของวิชาช่วยให้นักเรียน เป็นคนมี เหตุผล	3.235	0.550	เห็นด้วย	3.233	0.617	เห็นด้วย	-0.067
3.	จุดประสงค์ของวิชาส่งเสริมให้นักเรียน รู้จักแก้ปัญหา ได้ดี	3.099	0.577	เห็นด้วย	3.099	0.665	เห็นด้วย	0.007
4.	จุดประสงค์ของวิชาสอดคล้องกับ เนื้อหาวิชา	2.993	0.589	เห็นด้วย	2.901	0.682	เห็นด้วย	1.717
5.	จุดประสงค์ของวิชาที่ระบุไว้ชัดเจนนักเรียนสามารถ นำไปใช้เป็นแนวทางในการเรียนได้	3.063	0.684	เห็นด้วย	3.040	0.688	เห็นด้วย	0.451
6.	จุดประสงค์ของวิชาสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับการ เรียนวิชาอื่น ๆ ได้	2.732	0.669	เห็นด้วย	2.769	0.714	เห็นด้วย	-0.649
7.	จุดประสงค์ของวิชาสอดคล้องกับความต้องการของ นักเรียน	2.581	0.672	เห็นด้วย	2.476	0.772	ไม่เห็นด้วย	1.731
8.	จุดประสงค์ของวิชาส่งเสริมให้นักเรียนพัฒนา การเรียนรู้ด้วยตนเอง	2.912	0.804	เห็นด้วย	2.857	0.765	เห็นด้วย	0.803

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ลำดับ	ข้อความ	นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายแผนการเรียน วิทยาศาสตร์ - คณิตศาสตร์			นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายแผนการเรียน สังคมศึกษา - ภาษา			t
		\bar{X}	S.D.	ความหมาย	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	
9.	จุดประสงค์ของวิชา เป็นแนวทางในการวัดผลและ ประเมินผล เพื่อพัฒนาการทั้งด้านความรู้ความสามารถ ในการปฏิบัติตามหลักธรรมและคุณธรรมของนักเรียน	3.121	0.695	เห็นด้วย	3.121	0.699	เห็นด้วย	0.006
	รวม	2.987	0.665	เห็นด้วย	2.952	0.720	เห็นด้วย	0.595

* $P < 0.05$

จากตารางที่ 2 ปรากฏว่า เมื่อพิจารณาโดยส่วนรวมนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย แผนการเรียนวิทยาศาสตร์ - คณิตศาสตร์กับแผนการเรียนสังคมศึกษา - ภาษา เห็นด้วยกับจุดประสงค์ของวิชาพระพุทธศาสนาที่ระบุไว้ และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ปรากฏว่า นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายทั้งสองกลุ่มก็เห็นด้วยกับวัตถุประสงค์ของวิชาพระพุทธศาสนาที่ระบุไว้เกือบทุกข้อ ยกเว้นในข้อที่ระบุว่าจุดประสงค์ของวิชาสอดคล้องกับความต้องการของนักเรียนที่เรียนแผนการเรียนวิทยาศาสตร์ - คณิตศาสตร์เห็นด้วย แต่นักเรียนแผนการเรียนสังคมศึกษา - ภาษาไม่เห็นด้วย

เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายแผนการเรียนวิทยาศาสตร์ - คณิตศาสตร์กับแผนการเรียนสังคมศึกษา - ภาษา ในด้านจุดประสงค์ของวิชาพระพุทธศาสนา ทั้งโดยส่วนรวมและในรายข้อ ปรากฏว่า ไม่แตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติ ๐.๐5 ซึ่งไม่ตรงตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 3 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาวิชาพระพุทธศาสนาของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย แผนการเรียนวิทยาศาสตร์ - คณิตศาสตร์กับ

แผนการเรียนสังคมศึกษา - ภาษา

ลำดับ	ข้อความ	นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายแผนการเรียน วิทยาศาสตร์ - คณิตศาสตร์			นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายแผนการเรียน สังคมศึกษา - ภาษา			t
		\bar{X}	S.D.	ความหมาย	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	
1.	เนื้อหาวิชามีความสอดคล้องกับจุดประสงค์ของวิชาที่กำหนดไว้	3.004	0.580	เห็นด้วย	3.022	0.630	เห็นด้วย	-0.362
2.	เนื้อหาวิชาส่งเสริมคุณภาพในการดำรงชีวิตในเรื่องคุณธรรมและศีลธรรมที่ดีงาม	3.452	0.574	เห็นด้วย	3.365	0.538	เห็นด้วย	1.454
3.	เนื้อหาวิชาอธิบายถึงหลักธรรมในพระพุทธศาสนาที่นักเรียนสามารถนำไปเป็นแนวทางในการปฏิบัติตนในชีวิตประจำวัน	3.221	0.559	เห็นด้วย	3.260	0.551	เห็นด้วย	-0.851
4.	เนื้อหาวิชามีส่วนช่วยให้นักเรียนสามารถวิเคราะห์และตัดสินใจปัญหาปัจจุบันได้โดยใช้พื้นฐานทางพระพุทธศาสนา	3.037	0.612	เห็นด้วย	2.956	0.663	เห็นด้วย	1.741
5.	เนื้อหาวิชาให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพุทธประวัติอย่างชัดเจน	2.824	0.691	เห็นด้วย	2.894	0.707	เห็นด้วย	-1.202
6.	เนื้อหาวิชาให้ความรู้ความเข้าใจพุทธคุณพุทธจริยา และพิธีกรรมทางศาสนาอย่างถูกต้องชัดเจน	3.011	0.679	เห็นด้วย	3.081	0.625	เห็นด้วย	-1.275

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ลำดับ	ข้อความ	นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายแผนการเรียน วิทยาศาสตร์ - คณิตศาสตร์			นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายแผนการเรียน สังคมศึกษา - ภาษา			t
		\bar{X}	S.D.	ความหมาย	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	
		7.	เนื้อหาวิชาช่วยส่งเสริมให้นักเรียนปฏิบัติตามหลัก ธรรมของพุทธศาสนาได้	2.960	0.656	เห็นด้วย	3.051	
8.	เนื้อหาวิชาส่งเสริมค่านิยมและทัศนคติที่ดีในทาง พุทธศาสนา	3.140	0.507	เห็นด้วย	3.088	0.664	เห็นด้วย	0.981
9.	เนื้อหาวิชาเรียงลำดับจากง่ายไปหายากช่วยให้นัก เรียนเกิดความเข้าใจได้ดี	2.835	0.753	เห็นด้วย	2.839	0.783	เห็นด้วย	-0.065
10.	เนื้อหาวิชามีความเหมาะสมกับวัยและระดับชั้น ของนักเรียน	2.908	0.710	เห็นด้วย	2.854	0.786	เห็นด้วย	0.871
11.	เนื้อหาวิชามีความสัมพันธ์กับประสบการณ์เดิม ของนักเรียน	2.625	0.731	เห็นด้วย	2.593	0.753	เห็นด้วย	0.516
12.	เนื้อหาวิชาให้ความรู้พื้นฐานที่เป็นประโยชน์ต่อ การเรียนในระดับอุดมศึกษา	3.063	0.692	เห็นด้วย	2.985	0.675	เห็นด้วย	1.349
13.	เนื้อหาวิชามีการยกตัวอย่างเปรียบเทียบให้นัก เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจอย่างชัดเจน และเกิดภาพพจน์ที่ถูกต้อง	3.086	0.723	เห็นด้วย	3.018	0.730	เห็นด้วย	1.271

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ลำดับ	ข้อความ	นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายแผนการเรียน วิทยาศาสตร์ - คณิตศาสตร์			นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายแผนการเรียน สังคมศึกษา - ภาษา			t
		\bar{X}	S.D.	ความหมาย	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	
		14	เนื้อหาวิชามีความทันสมัยและสอดคล้องกับ เหตุการณ์ ปัจจุบัน	2.680	0.849	เห็นด้วย	2.641	
15	เนื้อหาวิชาสอดคล้องกับสภาพท้องถิ่นของนักเรียน	2.706	0.672	เห็นด้วย	2.648	0.728	เห็นด้วย	0.981
16	เนื้อหาวิชา เสนอคำอธิบายและข้อ เสนอแนะในการ ปฏิบัติให้นักเรียนสามารถปฏิบัติตามได้ง่าย	2.871	0.750	เห็นด้วย	2.835	0.773	เห็นด้วย	0.566
17	เนื้อหาวิชามีลักษณะส่งเสริมการปฏิบัติตน เพื่อการ อยู่ร่วมกันอย่างสันติในฐานะพล เมืองดีของชาติ	3.379	0.570	เห็นด้วย	3.322	0.658	เห็นด้วย	1.095
	รวม	2.989	0.709	เห็นด้วย	2.969	0.732	เห็นด้วย	0.328

* $P < 0.05$

จากตารางที่ 3 ปรากฏว่า เมื่อพิจารณาทั้งโดยส่วนรวมและรายข้อ นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายแผนการเรียนวิทยาศาสตร์ - คณิตศาสตร์กับแผนการเรียนสังคมศึกษา - ภาษา เห็นด้วยกับเนื้อหาวิชาพระพุทธศาสนาตามที่ระบุไว้

เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายแผนการเรียนวิทยาศาสตร์ - คณิตศาสตร์กับแผนการเรียนสังคมศึกษา - ภาษา ในด้านเนื้อหาวิชาพระพุทธศาสนาทั้งโดยส่วนรวมและในรายข้อ ปรากฏว่า ไม่แตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ซึ่งไม่ตรงตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 4 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาพระพุทธศาสนาของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายแผนการเรียนวิทยาศาสตร์ - คณิตศาสตร์กับแผนการเรียนสังคมศึกษา - ภาษา

ลำดับ	ข้อความ	นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายแผนการเรียน วิทยาศาสตร์ - คณิตศาสตร์			นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายแผนการเรียน สังคมศึกษา - ภาษา			t
		\bar{X}	S.D.	ความหมาย	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	
1.	การสอนแบบบรรยายและเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถาม และอภิปรายความคิดเห็นยังจำเป็นต่อการเรียน							
	การสอนวิชาพระพุทธศาสนา	3.129	0.765	เห็นด้วย	3.139	0.709	เห็นด้วย	0.163
2.	การสอนด้วยการสาธิตทำให้นักเรียนสามารถ ปฏิบัติตนในฐานะพุทธศาสนิกชนได้อย่างถูกต้อง	3.349	0.613	เห็นด้วย	3.322	0.605	เห็นด้วย	0.527
3.	การสอนโดยการอภิปรายและให้โอกาสแสดงความคิดเห็นจะทำให้ นักเรียนเข้าใจความหมายของ							
	ธรรมะแต่ละข้อได้ดีขึ้น	3.103	0.652	เห็นด้วย	3.123	0.660	เห็นด้วย	-0.461
4.	การสอนโดยการเปรียบเทียบอุปมาอุปมัยเป็นวิธีการ ที่ทำให้นักเรียนเข้าใจเรื่องที่ เป็นนามธรรม	2.974	0.705	เห็นด้วย	2.844	0.767	เห็นด้วย	1.739
5.	การสอนโดยครูตั้งคำถามให้นักเรียนตอบแสดง ความคิดเห็นช่วยให้นักเรียนสนใจเรียนและ							
	ไม่เบื่อหน่ายการเรียน	2.787	0.837	เห็นด้วย	2.894	0.874	เห็นด้วย	-1.494

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ลำดับ	ข้อความ	นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายแผนการเรียน วิทยาศาสตร์ - คณิตศาสตร์			นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายแผนการเรียน สังคมศึกษา - ภาษา			
		\bar{X}	S.D.	ความหมาย	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	t
		6.	การสร้างสถานการณ์จำลองและบทบาทสมมุติเป็นกิจกรรมการเรียนการสอนที่ทำให้นักเรียนเข้าใจธรรมะได้ดีขึ้น	3.136	0.687	เห็นด้วย	3.165	0.711
7.	ในการสอนวิชาพระพุทธศาสนาถ้าครูยกตัวอย่างประกอบคำอธิบายให้ชัดเจนจะช่วยให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเรื่องที่เรียนดีขึ้น	3.265	0.741	เห็นด้วย	3.243	0.773	เห็นด้วย	0.304
8.	การฝึกสมาธิมีความสำคัญต่อการเรียนการสอนวิชาพระพุทธศาสนา	3.265	0.741	เห็นด้วย	3.243	0.773	เห็นด้วย	0.304
9.	การท่องจำเนื้อหาเกี่ยวกับธรรมะจำเป็นในการเรียนการสอนวิชาพระพุทธศาสนา	2.412	0.819	ไม่เห็นด้วย	2.619	0.814	เห็นด้วย	3.035*
10.	การเชิญวิทยากรมาบรรยายเป็นครั้งคราวทำให้การเรียนการสอนวิชาพระพุทธศาสนาน่าสนใจ	3.132	0.742	เห็นด้วย	3.026	0.735	เห็นด้วย	1.728
11.	การนิมนต์พระภิกษุมาสอนช่วยให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในหลักธรรมเพิ่มขึ้น	3.114	0.757	เห็นด้วย	3.187	0.741	เห็นด้วย	-1.161

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ลำดับ	ข้อความ	นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายแผนการเรียน วิทยาศาสตร์ - คณิตศาสตร์			นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายแผนการเรียน สังคมศึกษา - ภาษา			t
		\bar{X}	S.D.	ความหมาย	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	
12.	การไต่ถามหาข้อสงสัยหรือเหตุการณ์ปัจจุบันที่น่าสนใจ ช่วยให้นักเรียนสามารถประยุกต์เรื่องราวทาง พระพุทธศาสนากับชีวิตประจำวันได้ดีกว่าการฟังคำ บรรยายจากครูเพียงอย่างเดียว	3.335	0.656	เห็นด้วย	3.396	0.679	เห็นด้วย	-1.093
13.	การสัมภาษณ์ผู้รู้ทางพุทธศาสนามีประโยชน์มาก เพราะ ทำให้นักเรียนได้ความรู้กว้างขวางแจ่มแจ้งและ ได้ฝึกวิธีการสัมภาษณ์ด้วย	3.246	0.609	เห็นด้วย	3.216	0.676	เห็นด้วย	0.561
14.	การปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีของครูทำให้นักเรียน สนใจและมีทัศนคติที่ดีต่อครูและวิชาพระพุทธศาสนา	3.379	0.620	เห็นด้วย	3.286	0.635	เห็นด้วย	1.711
15.	การเปิดโอกาสให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมในวัน สำคัญทางพุทธศาสนาเป็นครั้งคราวเป็นกิจกรรม การเรียนการสอนที่น่าปฏิบัติ	3.147	0.637	เห็นด้วย	3.183	0.739	เห็นด้วย	-0.625
16.	การทำสมุดภาพการจัดป้ายนิเทศเกี่ยวกับวิชา พระพุทธศาสนาส่งเสริมให้นักเรียนสนใจเรียนมากขึ้น	2.875	0.687	เห็นด้วย	2.887	0.685	เห็นด้วย	-0.199

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ลำดับ	ข้อความ	นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายแผนการเรียน วิทยาศาสตร์ - คณิตศาสตร์			นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายแผนการเรียน สังคมศึกษา - ภาษา			
		\bar{X}	S.D.	ความหมาย	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	t
		17.	การสนทนาธรรมกับวิทยากร เป็นกิจกรรมการเรียน การสอนที่ควรจัด เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนฝึกหัดคิดและ แสดงความคิดเห็น	2.978	0.692	เห็นด้วย	2.997	0.683
18.	การค้นคว้าทำรายงานมีความจำเป็นต่อการเรียน การสอนวิชาพระพุทธศาสนา เพราะเป็นการฝึก ทักษะและนิสัยในการอ่าน-การเขียน	2.765	0.813	เห็นด้วย	2.828	0.842	เห็นด้วย	-0.912
19.	การไปทัศนศึกษานอกสถานที่ทำให้นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องที่เรียนได้ดี และเกิดความ ต้องการที่จะอนุรักษ์พระพุทธศาสนา	3.408	0.718	เห็นด้วย	3.439	0.679	เห็นด้วย	-0.593
20.	การฝึกภาคปฏิบัติในห้องเรียนหรือห้องจริยธรรม ทำให้นักเรียนเข้าใจเรื่องที่เรียนได้ดีขึ้น	3.092	0.695	เห็นด้วย	3.081	0.713	เห็นด้วย	0.919
	รวม	3.102	0.745	เห็นด้วย	3.109	0.751	เห็นด้วย	-0.117

* $P < 0.05$

จากตารางที่ 4 ปรากฏว่า เมื่อพิจารณาโดยส่วนรวม นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย แผนการเรียนวิทยาศาสตร์ - คณิตศาสตร์กับแผนการเรียนสังคมศึกษา - ภาษา เห็นด้วยกับ กิจกรรมการเรียนการสอนวิชาพระพุทธศาสนาที่ระบุไว้ และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ปรากฏว่า นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายทั้งสองกลุ่ม เห็นด้วยกับกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาพระพุทธศาสนา เกือบทุกข้อ ยกเว้นเพียงข้อเดียว การท่องจำเนื้อหาเกี่ยวกับธรรมะจำเป็นในการเรียนการสอน วิชาพระพุทธศาสนา ซึ่งนักเรียนแผนการเรียนวิทยาศาสตร์ - คณิตศาสตร์ไม่เห็นด้วย แต่นักเรียน แผนการเรียนสังคมศึกษา - ภาษา เห็นด้วย

เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายแผนการเรียนวิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์กับแผนการเรียนสังคมศึกษา - ภาษา ในด้านกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาพระพุทธศาสนา โดยส่วนรวมปรากฏว่า ไม่แตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ซึ่งไม่ตรงตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และเมื่อพิจารณาเปรียบเทียบเป็นรายข้อ ปรากฏว่านักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายทั้งสองกลุ่ม มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 เกือบทุกข้อ ยกเว้นข้อที่ระบุว่า การท่องจำเนื้อหาเกี่ยวกับธรรมะในการเรียนการสอนวิชาพระพุทธศาสนาที่นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ทั้งสองกลุ่ม มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 5 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับสื่อการเรียนการสอนวิชาพระพุทธศาสนาประเภทวัสดุสิ่งพิมพ์ ประเภทโสตทัศนูปกรณ์ และประเภทแหล่ง
 วิทยาการหรือสิ่งแวดล้อมในชุมชน ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายแผนการเรียนวิทยาศาสตร์ - คณิตศาสตร์กับแผนการเรียนสังคมศึกษา - ภาษา

ลำดับ	ข้อความ	นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายแผนการเรียน วิทยาศาสตร์ - คณิตศาสตร์			นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายแผนการเรียน สังคมศึกษา - ภาษา			t
		\bar{X}	S.D.	ความหมาย	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	
1.	วัสดุสิ่งพิมพ์							
1.1	หนังสือเรียนและหนังสืออ่านประกอบ เสนอเนื้อหา ไม่เหมาะสม	2.390	0.760	เห็นด้วย	2.337	0.779	เห็นด้วย	0.818
1.2	หนังสือเรียนและหนังสืออ่านประกอบ ยกตัวอย่าง ให้เหมาะสมแต่ละข้อไม่ชัดเจน	2.261	0.720	เห็นด้วย	2.059	0.860	เห็นด้วย	3.043*
1.3	หนังสือเรียนและหนังสืออ่านประกอบ เสนอเนื้อหาที่ ไม่สอดคล้องกัน	2.588	0.745	ไม่เห็นด้วย	2.403	0.771	เห็นด้วย	2.674*
1.4	รูปเล่มของหนังสือเรียนและหนังสืออ่านประกอบ ขาดความเข้าใจชวนให้อ่าน	2.544	0.854	เห็นด้วย	2.366	0.902	เห็นด้วย	2.419*
1.5	รูปภาพในหนังสือเรียนและหนังสืออ่านประกอบมี ขนาดไม่เหมาะสม	2.335	0.803	เห็นด้วย	2.300	0.843	เห็นด้วย	0.496
1.6	หนังสือเรียนและหนังสืออ่านประกอบ เสนอเนื้อหาที่ ไม่ทันสมัย	2.565	0.809	ไม่เห็นด้วย	2.575	0.829	ไม่เห็นด้วย	-0.293

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ลำดับ	ข้อความ	นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายแผนการเรียน วิทยาศาสตร์ - คณิตศาสตร์			นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายแผนการเรียน สังคมศึกษา - ภาษา			
		\bar{X}	S.D.	ความหมาย	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	t
		1.7	หนังสือเรียนและหนังสืออ่านประกอบมีภาษา ธรรมชาติยากไม่เหมาะสมกับวัยของนักเรียน	2.180	0.838	เห็นด้วย	2.114	0.873
	รวม	2.460	0.805	เห็นด้วย	2.303	0.852	เห็นด้วย	1.380
2.	<u>สื่อทัศนูปกรณ์</u>							
2.1	รูปภาพ ภาพนิทานชาดก ช่วยให้นักเรียน เข้าใจเรื่องที่เป็นนามธรรมได้ดีขึ้น	3.217	0.749	เห็นด้วย	3.359	0.665	เห็นด้วย	-2.272
2.2	แผนภูมิต่าง ๆ เช่น แผนภูมิแสดงวงศัญชาติ ของพระพุทธเจ้า ทำให้นักเรียนเข้าใจ บทเรียนได้ดีขึ้น	3.048	0.765	เห็นด้วย	3.238	0.716	เห็นด้วย	-3.069*
2.3	นักเรียนจะสนใจบทเรียนดีขึ้นถ้าครูนำภาพยนตร์ สไลด์ ฟิล์มสตริปมาประกอบการเรียนการสอน วิชาพระพุทธศาสนา	3.467	0.718	เห็นด้วย	3.579	0.583	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	2.046*
2.4	แผนภาพโปร่งใสทำให้นักเรียนสนใจบทเรียน มากยิ่งขึ้น	2.919	0.802	เห็นด้วย	2.894	0.795	เห็นด้วย	-0.379

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ลำดับ	ข้อความ	นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายแผนการเรียน วิทยาศาสตร์ - คณิตศาสตร์			นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายแผนการเรียน สังคมศึกษา - ภาษา			t
		\bar{X}	S.D.	ความหมาย	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	
2.5	เทพบรรยายธรรม เป็นสื่อการเรียนการสอนที่ นักเรียนนำมาประกอบการเรียนการสอนได้	2.982	0.700	เห็นด้วย	3.062	0.722	เห็นด้วย	-1.588
2.6	รายการโทรทัศน์เกี่ยวกับพระพุทธศาสนาช่วยให้ นักเรียนเข้าใจเนื้อหาวิชาพระพุทธศาสนาและทำ ให้นักเรียนสนใจเรียน	2.971	0.782	เห็นด้วย	3.064	0.750	เห็นด้วย	-0.519
2.7	บทเรียนโปรแกรมสำเร็จรูป ช่วยให้นักเรียนศึกษา ค้นคว้าด้วยตนเองได้	2.886	0.723	เห็นด้วย	2.780	0.759	เห็นด้วย	1.701
	รวม	3.070	0.773	เห็นด้วย	3.130	0.760	เห็นด้วย	-0.934
3.	<u>แหล่งวิทยาการหรือสิ่งแวดล้อมในชุมชน</u>							
3.1	พระภิกษุ อุบาสก อุบาสิกา จัดเป็นบุคคลที่ สามารถให้ความรู้ ความเข้าใจในวิชาพระ พุทธศาสนาแก่นักเรียนได้ดี	3.180	0.626	เห็นด้วย	3.286	0.663	เห็นด้วย	1.856
3.2	ห้องสมุดโรงเรียนควรจัดหนังสือและเอกสาร ประกอบเกี่ยวกับพุทธศาสนาเพื่อให้นักเรียนศึกษา ค้นคว้าเพิ่มเติมอย่างเพียงพอ	3.070	0.665	เห็นด้วย	3.205	0.665	เห็นด้วย	-2.432 *

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ลำดับ	ข้อความ	นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายแผนการเรียน วิทยาศาสตร์ - คณิตศาสตร์			นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายแผนการเรียน สังคมศึกษา - ภาษา			t
		\bar{X}	S.D.	ความหมาย	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	
		3.3	ห้องจริยธรรมส่งเสริมให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจ เนื้อหาวิชาและภาษาธรรมได้ดีขึ้น	3.015	0.671	เห็นด้วย	3.154	
3.4	วัด โบสถ์ ศาลาการเปรียญจัดเป็นสถานที่ที่นักเรียนสามารถเรียนภาคปฏิบัติ เช่น การฝึกสมาธิ การประกอบพิธีทางศาสนาได้ดี	3.327	0.660	เห็นด้วย	3.447	0.657	เห็นด้วย	-2.172 *
3.5	เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในชุมชน นักเรียนสามารถนำมาอภิปราย วิเคราะห์ ประกอบการเรียนการสอนได้ดีกว่าตัวอย่างที่มีอยู่ในหนังสือ	3.044	0.675	เห็นด้วย	3.011	0.730	เห็นด้วย	0.563
	รวม	3.127	0.668	เห็นด้วย	3.221	0.682	เห็นด้วย	-1.651

* $P < 0.05$

จากตารางที่ 5 ปรากฏว่า เมื่อพิจารณาโดยส่วนรวม นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย แผนการเรียนวิทยาศาสตร์ - คณิตศาสตร์ กับแผนการเรียนสังคมศึกษา - ภาษา เห็นด้วยกับสื่อการเรียนการสอนประเภทวัสดุสิ่งพิมพ์ตามที่ระบุไว้ และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ปรากฏว่า นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายทั้งสองกลุ่ม ก็เห็นด้วยเกือบทุกข้อ ยกเว้นในข้อที่ระบุว่าหนังสือเรียนและหนังสืออ่านประกอบ เสนอ เนื้อหาที่ไม่ทันสมัย ที่นักเรียนทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นไม่เห็นด้วยและในข้อที่ระบุว่าหนังสือเรียนและหนังสืออ่านประกอบ เสนอ เนื้อหาไม่สอดคล้องกัน นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายแผนการเรียนวิทยาศาสตร์ - คณิตศาสตร์ไม่เห็นด้วย แต่นักเรียนแผนการเรียนสังคมศึกษา - ภาษา เห็นด้วย

เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายแผนการเรียนวิทยาศาสตร์ - คณิตศาสตร์กับแผนการเรียนสังคมศึกษา - ภาษา ในด้านสื่อการเรียนการสอนวิชาพระพุทธศาสนา ประเภทวัสดุสิ่งพิมพ์ ปรากฏว่าไม่แตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ซึ่งไม่ตรงตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ปรากฏว่า นักเรียนทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ในข้อที่ระบุว่าหนังสือเรียนและหนังสืออ่านประกอบยกตัวอย่างให้เข้าใจธรรมะแต่ละข้อไม่ชัดเจน หนังสือเรียนและหนังสืออ่านประกอบ เสนอ เนื้อหาที่ไม่สอดคล้องกัน และรูปเล่มของหนังสือเรียนและหนังสืออ่านประกอบขาดความเข้าใจชวนให้อ่าน นอกนั้นไม่แตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

ส่วนความคิดเห็นของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายแผนการเรียนวิทยาศาสตร์ - คณิตศาสตร์ กับแผนการเรียนสังคมศึกษา - ภาษา ในด้านสื่อการเรียนการสอนวิชาพระพุทธศาสนาประเภทโสตทัศนูปกรณ์ เมื่อพิจารณาโดยส่วนรวม ปรากฏว่า นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายทั้งสองแผนการเรียน เห็นด้วยกับสื่อการเรียนการสอนวิชาพระพุทธศาสนาประเภทโสตทัศนูปกรณ์ที่ระบุไว้ และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ปรากฏว่า นักเรียนทั้งสองกลุ่ม เห็นด้วยเกือบทุกข้อ ยกเว้นในข้อที่ระบุว่านักเรียนจะสนใจเรียนดีขึ้นถ้าครูนำภาพยนตร์ สไลด์ ฟิล์มสตรีปมาประกอบการเรียนการสอนวิชาพระพุทธศาสนาที่นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายแผนการเรียนวิทยาศาสตร์ - คณิตศาสตร์ เห็นด้วย แต่นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายแผนการเรียนสังคมศึกษา - ภาษา เห็นด้วยอย่างยิ่ง

เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายแผนการเรียนวิทยาศาสตร์ - คณิตศาสตร์กับนักเรียนแผนการเรียนสังคมศึกษา - ภาษา ในด้านสื่อการเรียนการสอนวิชา

พระพุทธศาสนาประเภทโสตทัศนูปกรณ์ โดยส่วนรวม ปรากฏว่าไม่แตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ซึ่งไม่ตรงตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ปรากฏว่านักเรียนทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในข้อที่ระบุว่า รูปภาพ ภาพนิทานชาดก ช่วยให้นักเรียนเข้าใจเรื่องที่เป็นนามธรรมได้ดีขึ้น แผนภูมิต่าง ๆ เช่น แผนภูมิแสดงญาติวงศ์ของพระพุทธเจ้าทำให้นักเรียนเข้าใจบทเรียนได้ดีขึ้น นักเรียนจะสนใจบทเรียนดีขึ้นถ้าครูนำภาพยนตร์ สไลด์ ฟิล์มสตริปมาประกอบการสอนวิชาพระพุทธศาสนา นอกนั้นมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

ส่วนความคิดเห็นของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายแผนการเรียนวิทยาศาสตร์ - คณิตศาสตร์ กับแผนการเรียนสังคมศึกษา - ภาษา ในด้านสื่อการเรียนการสอนวิชาพระพุทธศาสนาประเภทแหล่งวิทยาการหรือสิ่งแวดล้อมในชุมชน เมื่อพิจารณาโดยส่วนรวม ปรากฏว่านักเรียนทั้งสองกลุ่มเห็นด้วยกับสื่อการเรียนการสอนวิชาพระพุทธศาสนาประเภทแหล่งวิทยาการหรือสิ่งแวดล้อมในชุมชนที่ระบุไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อนักเรียนทั้งสองกลุ่มก็เห็นด้วยกับที่ระบุไว้ทุกข้อ

เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายแผนการเรียนวิทยาศาสตร์ - คณิตศาสตร์กับแผนการเรียนสังคมศึกษา - ภาษา ในด้านสื่อการเรียนการสอนประเภทแหล่งวิทยาการหรือสิ่งแวดล้อมในชุมชน โดยส่วนรวมปรากฏว่าไม่แตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ซึ่งไม่ตรงตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ปรากฏว่านักเรียนทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เกี่ยวกับสื่อการเรียนการสอนประเภทแหล่งวิทยาการหรือสิ่งแวดล้อมในชุมชน ในข้อที่ระบุว่าห้องสมุดโรงเรียนควรจัดหนังสือและเอกสารเกี่ยวกับพระพุทธศาสนา เพื่อให้นักเรียนศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมอย่างเพียงพอ ห้องจริยธรรมส่งเสริมให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเนื้อหาวิชาและภาษาธรรมะได้ดีขึ้น วัด โบสถ์ ศาลาการเปรียญ จัดเป็นสถานที่ที่นักเรียนสามารถเรียนภาคปฏิบัติ เช่น การฝึกสมาธิ การประกอบพิธีทางศาสนาได้ดี ส่วนในเรื่องพระภิกษุ อุบาสก อุบาสิกา จัดเป็นบุคคลที่สามารถให้ความรู้ความเข้าใจในวิชาพระพุทธศาสนาแก่นักเรียนได้ดี และเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในชุมชน นักเรียนสามารถนำมาอภิปรายวิเคราะห์ประกอบการเรียนการสอนได้ดีกว่าตัวอย่างที่มีอยู่ในหนังสือ

ตารางที่ 6 การเปรียบเทียบความคิดเห็น เกี่ยวกับการวัดผลและการประเมินผลการเรียนวิชาพระพุทธศาสนาของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายแผนการเรียน
วิทยาศาสตร์ - คณิตศาสตร์กับแผนการเรียนสังคมศึกษา - ภาษา

ลำดับ	ข้อความ	นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายแผนการเรียน วิทยาศาสตร์ - คณิตศาสตร์			นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายแผนการเรียน สังคมศึกษา - ภาษา			t
		\bar{X}	S.D.	ความหมาย	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	
1.	ครูควรแจ้งจุดประสงค์ของการวัดผลและประเมินผล การเรียนอย่างชัดเจน	3.430	0.566	เห็นด้วย	3.403	0.581	เห็นด้วย	0.567
2.	การวัดผลวิชาพระพุทธศาสนาควรทำการสอบย่อยเมื่อ จบบทเรียนแต่ละบท	3.177	0.733	เห็นด้วย	3.187	0.785	เห็นด้วย	-0.162
3.	การวัดผลและประเมินผลวิชาพระพุทธศาสนาควร วัดความรู้ความเข้าใจด้วยการสอบทั้งข้อสอบอัตนัย และปรนัย	2.886	0.841	เห็นด้วย	2.883	0.858	เห็นด้วย	0.045
4.	การวัดผลและประเมินผลการเรียนวิชาพระพุทธ ศาสนาควรใช้วิธีการสังเกตและบันทึกพฤติกรรม นักเรียนระหว่างปฏิบัติควบคู่กับการสอบข้อเขียน	3.022	0.773	เห็นด้วย	3.000	0.747	เห็นด้วย	0.348
5.	การวัดผลและประเมินผลวิชาพระพุทธศาสนาต้อง เน้นการปฏิบัติ	3.015	0.773	เห็นด้วย	3.015	0.779	เห็นด้วย	0.000
6.	การวัดผลและประเมินผลวิชาพระพุทธศาสนาต้อง วัดผลและประเมินผลทางด้านคุณธรรมและจริยธรรม ของนักเรียนด้วย	3.221	0.656	เห็นด้วย	3.161	0.650	เห็นด้วย	1.086

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ลำดับ	ข้อความ	นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายแผนการเรียน วิทยาศาสตร์ - คณิตศาสตร์			นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายแผนการเรียน สังคมศึกษา - ภาษา			
		\bar{X}	S. D.	ความหมาย	\bar{X}	S. D.	ความหมาย	t
		7.	นักเรียนมีส่วนร่วมในการวัดผลประเมินผลวิชา พระพุทธศาสนาของตนเองและเพื่อนร่วมกับครูผู้สอน	2.985	0.692	เห็นด้วย	3.011	0.730
8.	การสัมภาษณ์ผู้ปกครองและเพื่อน ๆ ของนักเรียนเป็น วิธีการวัดผลและประเมินผลการเรียนวิชาพระพุทธ ศาสนาได้วิธีหนึ่ง	2.772	0.744	เห็นด้วย	2.659	0.873	เห็นด้วย	1.661
9.	การวัดผลและประเมินผลวิชาพระพุทธศาสนาต้อง เน้นการปฏิบัติมากกว่าด้านเนื้อหาความรู้	2.456	0.960	ไม่เห็นด้วย	2.791	0.822	เห็นด้วย	-6.892*
10.	การวัดผลและการประเมินผลการเรียนวิชานี้ ควรประเมินจากผลการสอบระหว่างภาคกับ ปลายภาค	2.467	0.777	ไม่เห็นด้วย	2.740	0.784	เห็นด้วย	-4.319*
11.	ครูควรแจ้งผลการวัดผลและประเมินผลการเรียน วิชาพระพุทธศาสนาให้นักเรียนทราบทุกครั้ง	2.654	0.948	เห็นด้วย	2.699	0.934	เห็นด้วย	0.574
12.	ครูและผู้ปกครองควรร่วมมือในการติดตามผลการ เรียนวิชาพระพุทธศาสนาของนักเรียน	2.537	0.903	ไม่เห็นด้วย	2.821	0.928	เห็นด้วย	-3.695*
	รวม	2.885	0.843	เห็นด้วย	2.963	0.817	เห็นด้วย	-1.114

* $P < 0.05$

จากตารางที่ 6 ปรากฏว่า เมื่อพิจารณาโดยส่วนรวม นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย แผนการเรียนวิทยาศาสตร์ - คณิตศาสตร์กับแผนการเรียนสังคมศึกษา - ภาษา เห็นด้วยกับการวัดผลและประเมินผลวิชาพระพุทธศาสนาตามที่ระบุไว้ และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ปรากฏว่านักเรียนทั้งสองกลุ่ม เห็นด้วยกับข้อความที่ระบุไว้เกือบทุกข้อ ยกเว้นในข้อที่ระบุว่า การวัดผลและประเมินผลวิชาพระพุทธศาสนาต้อง เน้นการปฏิบัติมากกว่าด้านเนื้อหาความรู้ การประเมินผลวิชาพระพุทธศาสนา ควรประเมินจากผลการสอบระหว่างภาคกับการสอบปลายภาค ครูและผู้ปกครองควรร่วมมือในการติดตามผลการเรียนวิชาพระพุทธศาสนาของนักเรียนที่นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายแผนการเรียนวิทยาศาสตร์ - คณิตศาสตร์ ไม่เห็นด้วย แต่นักเรียนแผนการเรียนสังคมศึกษา - ภาษา เห็นด้วย

เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายแผนการเรียนวิทยาศาสตร์ - คณิตศาสตร์กับแผนการเรียนสังคมศึกษา - ภาษาเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลวิชาพระพุทธศาสนา โดยส่วนรวมปรากฏว่า ไม่แตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ซึ่งไม่ตรงตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ปรากฏว่านักเรียนทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 เกือบทุกข้อ ยกเว้นในข้อที่ระบุว่า การวัดผลและประเมินผลวิชาพระพุทธศาสนาต้อง เน้นการปฏิบัติมากกว่าด้านเนื้อหาความรู้ การประเมินผลวิชาพระพุทธศาสนา ควรประเมินจากการทดสอบระหว่างภาคกับการสอบปลายภาค และครูและผู้ปกครองควรร่วมมือในการติดตามผลการเรียนวิชาพระพุทธศาสนาของนักเรียนที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตอนที่ 3 ความคิด เห็นและข้อ เสนอแนะของนัก เรียนมัธยมศึกษาตอนปลายแผนการ เรียน วิทยาศาสตร์ - คณิตศาสตร์กับแผนการ เรียนสังคมศึกษา - ภาษา เกี่ยวกับ วิชาพระพุทธศาสนา (จากแบบสอบถามปลายเปิด) เรียงตามลำดับร้อยละของ แต่ละด้านดังนี้

1. ด้านจุดประสงค์ของวิชาพระพุทธศาสนา

ความคิด เห็นของนัก เรียนมัธยมศึกษาตอนปลายแผนการ เรียนวิทยาศาสตร์ - คณิตศาสตร์ กับแผนการ เรียนสังคมศึกษา - ภาษาเกี่ยวกับจุดประสงค์ของวิชาพระพุทธศาสนา ปรากฏว่า นัก เรียน ทั้งสองกลุ่มให้ข้อ เสนอแนะดังนี้ จุดประสงค์ของวิชาต้อง เน้น เพื่อให้ให้นัก เรียนปฏิบัติตนให้ เหมาะสมกับ ที่เป็นพุทธศาสนิกชนที่ดี ร้อยละ 36.15 (197 คน) จุดประสงค์ของวิชาต้องไม่กว้างจน เกินไปร้อยละ 19.27 (105 คน) จุดประสงค์ของวิชาควรกำหนดให้แตกต่างกันออกไปในแต่ละระดับชั้นร้อยละ 15.41 (84 คน) นัก เรียนควรมีส่วนร่วมในการกำหนดจุดประสงค์ของวิชาร้อยละ 13.03 (71 คน) และจุดประสงค์ของวิชาต้อง เปลี่ยนแปลงให้ทันสมัยและตามความต้องการของสังคมร้อยละ 5.32 (29 คน)

2. ด้านเนื้อหาวิชาพระพุทธศาสนา

ความคิด เห็นของนัก เรียนมัธยมศึกษาตอนปลายแผนการ เรียนวิทยาศาสตร์ - คณิตศาสตร์กับแผนการ เรียนสังคมศึกษา - ภาษาเกี่ยวกับด้าน เนื้อหาวิชาพระพุทธศาสนา ปรากฏว่า นัก เรียนทั้งสองกลุ่มให้ข้อ เสนอแนะดังนี้ ควรตัด เนื้อหาวิชาที่มีภาษาบาลีและภาษาสันสกฤตออก ร้อยละ 17.80 (97 คน) ควรเพิ่ม เนื้อหาวิชาที่สามารถนำไปใช้ได้ในชีวิตประจำวันร้อยละ 11.93 (65 คน) ควรเพิ่มเติม เนื้อหาวิชาเกี่ยวกับชีวิตและงานของบุคคลที่ประสบผลสำเร็จในชีวิตที่เป็น ตัวอย่างที่ดีนอก เหนือจากพระสงฆ์ที่มีบทบาทสำคัญในสังคมร้อยละ 4.77 (26 คน) ไม่ควรให้มี เนื้อหาวิชาซ้ำกับ เนื้อหาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นร้อยละ 2.57 (14 คน) และควรเพิ่มเติม เนื้อหา เกี่ยวกับหลัก เศรษฐศาสตร์กับพระพุทธศาสนา ร้อยละ 0.55 (5 คน)

3. ด้านกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาพระพุทธศาสนา

ความคิด เห็นของนัก เรียนมัธยมศึกษาตอนปลายแผนการ เรียนวิทยาศาสตร์ - คณิตศาสตร์ กับแผนการ เรียนสังคมศึกษา - ภาษาเกี่ยวกับด้านกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาพระพุทธศาสนา

ปรากฏว่า นักเรียนทั้งสองกลุ่มให้ข้อ เสนอแนะดังนี้ ควรให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมทางพระพุทธศาสนา ในชุมชนให้มากกว่าเดิม เช่น กิจกรรมวันเข้าพรรษา วันออกพรรษา ฯลฯ ร้อยละ 12.29 (67 คน) ควรให้มีการปฏิบัติมากกว่าการฟังคำบรรยายจากคณะครูและวิทยากรร้อยละ 9.14 (50 คน) ไม่ควรให้นักเรียนทำรายงานและงานที่มอบหมายให้มากเกินไปร้อยละ 5.92 (29 คน) ครูไม่ควรสอนตามหนังสือแบบเรียน เพราะจะทำให้นักเรียน เบื่อหน่ายร้อยละ 2.57 (14 คน) และ ไม่ควรจัดการแสดงบทบาทสมมุติบ่อยจนเกินไปร้อยละ 2.20 (12 คน)

4. ด้านสื่อการเรียนการสอนวิชาพระพุทธศาสนา

ความคิดเห็นของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายแผนการเรียนวิทยาศาสตร์ - คณิตศาสตร์กับแผนการเรียนสังคมศึกษา - ภาษาเกี่ยวกับด้านสื่อการเรียนการสอนวิชาพระพุทธศาสนา ปรากฏว่า นักเรียนทั้งสองกลุ่มให้ข้อ เสนอแนะดังนี้ ควรนำรูปภาพมาเพิ่มความสนใจให้นักเรียน ร้อยละ 28.62 (156 คน) ควรจัดห้องจริยธรรมให้เป็นสัดส่วน และน่าสนใจร้อยละ 13.76 (75 คน) ห้องโสตทัศนศึกษาของโรงเรียนควรจัดฉายภาพยนตร์ สไลด์ เรื่องราวเกี่ยวกับพระพุทธศาสนาในเวลาว่าง เช่น เวลาพักกลางวันร้อยละ 11.19 (61 คน) ควรนิมนต์พระที่มีชื่อเสียงมาบรรยายเป็นบางโอกาส เช่น พระพยอม กัลยาโณ พระนิกร ธมฺมวาที ร้อยละ 9.36 (51 คน) ควรเชิญอุบาสก อุบาสิกา ที่ประสบความสำเร็จในชีวิตมาสอน เป็นครั้งคราวร้อยละ 8.99 (49 คน) ควรให้นักเรียนออกศึกษา สัมภาษณ์ผลงานและการทำงานของพระสงฆ์ในท้องถิ่น ที่มีชื่อเสียงร้อยละ 15.69 (31 คน)

5. ด้านการวัดผลและการประเมินผลการเรียนวิชาพระพุทธศาสนา

ความคิดเห็นของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายแผนการเรียนวิทยาศาสตร์ - คณิตศาสตร์กับแผนการเรียนสังคมศึกษา - ภาษาเกี่ยวกับด้านการวัดผลและการประเมินผลการเรียนวิชาพระพุทธศาสนา ปรากฏว่า นักเรียนทั้งสองกลุ่มให้ข้อ เสนอแนะดังนี้ ควรมีการทดสอบทั้งภาค ทฤษฎีและภาคปฏิบัติร้อยละ 19.27 (105 คน) ควรประเมินผลทางด้านพฤติกรรมของนักเรียนด้วย ร้อยละ 17.80 (97 คน) ควรมีการประเมินผลทางด้านจิตพิสัยด้วยร้อยละ 5.13 (28 คน) ครูไม่ควรลำเอียงในการให้คะแนนและการให้ระดับคะแนนร้อยละ 4.77 (26 คน)

6. ข้อเสนอแนะด้านอื่น ๆ

ความคิดเห็นของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายแผนการเรียนวิทยาศาสตร์ -
คณิตศาสตร์ กับแผนการเรียนสังคมศึกษา - ภาษา นอกเหนือจากด้านต่าง ๆ ที่กล่าวมาแล้ว
ปรากฏว่า นักเรียนทั้งสองกลุ่มให้ข้อเสนอแนะดังนี้ ควรให้ครูที่มีความรู้ทางด้านพระพุทธศาสนา
จริง ๆ มาสอนไม่จำเป็นต้องเป็นครูสังคมศึกษา ร้อยละ 14.86 (81 คน) และครูต้องเป็นแบบ
อย่างที่ดีแก่นักเรียนในการประพฤติร้อยละ 2.20 (12 คน)